

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 85

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

351

C O D I C E S

352

2) 7. *mirabilia mundi famosa*. Nota illa. *Primum mirabile est Capitulum rome &c.* 3) Libellus supplex seu Adlocutio Procuratoris Coenobii Mellicensis O. S. B. in Austria ad Pontificem pro impretranda Confirmatione Abbatis recens per libere ac canonice celebretam eleccionem unanimi consensu nomine contradicente constituti. A longe ingreditur Procurator adsumto Themate: *Constituit eum dominum domus sue &c. Ps. 104.* de Regimine Ecclesiae, de Pontificis autoritate, de necessariis ei Vicariis &c. Monasterium vero compellat a cuiuslibet inferioris Jurisdictione exemptum solique vestre sanctitati immediate subiectum. Notis omnibus five historicis, five chronologicis caret, unde neque in *Ansf. Schrambii Chronicō Mellic.* neque in *Mart. Kropfī Bibliotheca Mellic.* quidquam opis mihi fuit.

XXII. fol. 296. *Ad Capitulum carthusiensum.* Sermo prolixus in illud: *Gratia vobis et pax multiplicetur.* 1. *Pet.* 1. plenus opportunitis documentis asceticis incipit: *Ysidorus 3. de Summo bono c. 10.* dicit: *Doctrina sine gratia adiuuante quamvis infundatur auribus &c.* In mox memorata *Bibliotheca Kropfī* p. 178. citatur *Nicolai de Dunkelstuhl* Sermo fusissimus ad Carthusiense Capitulum, quem nostrum esse non ambigo, licet in Codice nostro abruptus sit. Doctores Vien. illo aevo Asceteriis vicinis saepè piam operam impendisse, et hic *Sermo*, et alii ab eodem *Nicola* ad *Mellicenses* ha-

biti, et alia ab *Henrico de Hassia* ad Canonicos Neoburgenses scripta, atque in his Commentariis relata demonstrant.

XXIII. fol. 307. Opusculum ἀδεσπότον de Confessione, cuius initium: *Quoniam iuxta beati gregorij in suo pastorali sententiam regimen animarum est ars arcium &c.* Tripartitum est, et abit in *Capita*, sed jam in P. II. c. 6. abrumpitur. Autorem quaeris? Est is *Joh. Nider* ex O. P. Suevus Isniensis, aliquamdiu membrum Conventus et Doctor Acad. Vien. cuius Acta et Scripta referuntur cum in *Biblioth. Ord.* sui T. I. p. 792. tum in *Scriptt. Univ. nostrae P. I.* p. 112. Ejus Opera prima mox prela occupaverunt, unde nostrum *Manuale Confessorum* adiacet mihi ex editione triū illorum Germanorum, qui Artem Parisis intulere, anni 1473. f.

CCXXIX.

Codex membraneus lat. Sec. U. 1013 XI. Folior. 42. f. lucidente et a prima manu pernitide scriptus, multis tamen locis ob extritas literas atramento denuo inductus, miniatiss titulis, olimque, et quidem a. 1501. e Coenobio Lambacensi, quod in superiore Austria O. S. B. est, nescio quo, adceritus continet *Coel. Sedulii Presb. Sec. V. Scriptoris Poetica sacra*, quae jam Vol. I. P. 1. col. 413. retuli. In Cod. praesenti initium est ab *Introductione* cuiusdam Grammatici: *In capite uniuscuiusque libri VII perioche requirende sunt. id est*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 85

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

353

HERMENEUTICI.

354

est circumstantie. Hoc est. Quis. Quid. Cur. Quomodo. Quando. Ubi. Quibus facultatibus. Haec igitur circa Sedulium examinantur. Dicitur primo laicus in italia philosophiam didicisse, docuisse in achaia, ibique Opus nostrum edidisse imperatoribus minore Theodosio filio Archadii, et Valentiniano filio Constantini (I. Constantii), addit: *Sicut in catalogo illustrium repperimus quem beatus ieronimus inchoauit, paterius uero discipulus eius perfecit. Gregorianum discipulum Paterium novi, Hieronymianum ignoro.* Addit etiam: *Turcium Ruffinum Asterium* hoc Opus a morte Sedulii indigestum et in chartulis relietum recollectum, adunasse et ad omnem elegantiam diuulgasse, refertque ejus Ogdostichon: *Sume sacer meritis &c. quamvis mendosum, quod melius Sirmondus in not. ad Epistolas Ennodii, et deinceps alii vulgavere, ut habes apud Leyserum in Hist. Poet. med. aevi p. 72. Et jam: Incipit apologeticus prologus sedulii rethoris. Domino meo sancto ac beatissimo patri macedonio presbitero sedulius in christo salutem. Priusquam me uenerabilis pater operis nostri de-*

curso uolumine &c. ut Bibl. PP. Lugd. T. VI. p. 458. et alias, velut dixi Vol. suprac. Offert Poema suum Macedonio, quomodo igitur Asterius illud primum e chartulis relictis collegit? Quatuor mirabilium diuinorum libellos vocat, five Carmen pascale, nulla Vet. Testamenti facta mentione, quomodo igitur Isidorus et Honorius Augustod. tres, Anonymus Mellic. duos, Bellarminus quinque facit? An Prologum hunc non legerunt? Quanquam, si ea, quae de V. T. sunt, cum Codice nostro Librum I. facias, rite Libros V. censueris. Prologum excipit Elegia: Pascales quicumque dapes &c. et Prefatio Sedulii, nempe: Cum sua gentiles &c. tum Oratio sedulii uel inuocatio poete, videlicet: Omnipotens eterne deus &c. et sic deinceps singulae Librorum Περικοπαι miniatis inscriptionibus distinguuntur. Lectio parum variat a Bibl. PP. cit. In Praefat. pro domumque tonantem rectius noster dominumque, item atbenei fetorem pro paedorem habet. Libri ita dividuntur, ut unus sit V. T. et quatuor Novi, prout in Cod. Vol. I. suprac. Libri III. Versus ult.

Cui sanctus semper conregnat Spiritus aequus,
nobis deest, et fortasse non nisi adventitius est. Totus ceterum Textus non tantum Glossis interlinearibus scatet a manu συγχεωφ, sed etiam Scholia sten habet non ineruditum. Ita v. g. fol. 26. ad verba L. III. *Repperit esuriens lustrato stipite pomum, commen-*

Denis Codd. Theol. V. II. P. I.

tatur: Stipes est proprie truncus arboris, de quo rami procedunt. Hic autem stipitem pro tota arbo-re posuit. Pomum omnes fructus appellamus, qui molli corio teguntur, sicut nuces, qui duriori te-guntur, ut sunt nuces iuglandes et nuces amigdaline et nuces persice,

Z

que

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 85

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

355

C O D I C E S

356

*que mollifice dicuntur. Meminit Nucis molluscae Plinius L. XV. c. 22. et Macrobius L. II. Saturnal. c. 14. ubi et *Perficum* vocat. Dolendum, situ et aevo multa e Glossis et Scholiis evanuisse, aut paene extrita fuisse.*

*II. fol. 39. p. 2. minio: *Versus Asterii qui collegit. R. S.* Quid si legas *Reliqua Sedulii?* et illud, quod de Chartulis recollectis, ut jam supra injeci dubium,*

Codex

- V. 18. *quam referat*
- 19. *dum praeualet heres i. e.*
Jacob.
- 21. *uenatus crimine fratrum le-*
ge venitus.
- 31. *caput terrae cultoris i. e.*
Vituli.
- 41. *dum circuit hostem*
- 58. *respuit hic mundus, i. e.*
antiquo obpositus.
- 68. *nec credunt homines*
- 75. *Sanguine leta bibet*
- 91. *firmavit vota priorum, i. e.*
antiqui. Patrum.
- 96. *Spes in fine piis*
- 98. *Qui dedit, ut credant*

Neque huic Elegiae Glossae defunt et scholia, atque mox ad principium adnotatur: *Paraetere grece repercuſſio. inde paraetericum carmen dicitur repercuſſum eo quod repercutiatur unus uerſus ab altero. hoc est initium primi fit ultimum secundi.* Quid *Paraetere* seu potius *Parætere?* An a *Παραγενι*, quod initium Hexametri producatur, vel progrediatur ad Pentame-

fertur, non de Carmine Paschali, sed de hac Elegia intelligas? Sunt tamen, qui eam simpliciter *Aſterio*, sunt, qui *Claudiano Mamerto* adſcribunt, ut notat *Leyferus ſupracit.* Interim in margine nostro a manu coaeva legas: *Carmen de Mediatore Sedulii.* Contuli Noſtra cum *Bibl. PP. Lugd. T. IX. p. 464.* et sequentes lectiones praefero:

Impressa

- quam referat*
- beros*
- distractus, quod recens subpo-*
ſitum.
- capit αλογον*
- hostis*
- beu mundus*
- nec cernunt*
- laeta redit*
- vota priorum*
- in fine diis*
- ut credat*

tri finem? An *παραγαντηκον* formatum, ut *παραγαντης*, quem *Hesychius* venaticorum canum ductorem facit? Mihi potius Librarius totum corrupiffe videtur; cum enim Elegia haec etiam *Exhortatorium ad Fideles* inscribi reperiatur, facile *Παραγαντης* et *Παραγαντηκον* ad hunc modum depravari potuere.

III. fol. 41. p. 2. *Ymnus sancti Sedulii presbiteri.* Videlicet ille

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 85

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

357

HERMENEUTICI.

358

le: *A solis ortus cardine &c. cu-jus partes Sacerdotes in officio chori legimus, et XXIII. Τετρασι-χα a totidem Alphabeti literis per ordinem incipiunt. Si cum Bibl. PP. supracit. conferatur, praeter errores typi ibidem non raros legitur in Q. mortisque liber pro cunctisque liber, in R. cruoris torridi pro horridi, in X. quas alloquuntur angelii pro quas allocutus angelus. Ut hanc literam ex-primeret Autor, ad graecum Ξηρω i. e. arido, exanimi confugere opus habuit, nisi dicas τὸ Xero ab*

Hic uolnres celi referam sermone fideli.

Singulis imposita fuit appellatio theotisca, et sunt, quae e fuga retrahere potui: Nisus sparaver, Ciconia storch, Picus speth, Pica aglastra, Turtur turdiltub, Mone-dula taba, Vultur gir, Aquila arn, Parisculus chunich, Herodius witwalch, Columba toub, Corvus rab, Cornix chra, Ficetula sneph, Perdix rebbuon, Fringellus vinch, Niticorax nabtram, Amarellus æmerinch, Milvus wibe, Parix mei-sa, Anser gans, Orix hebara, Sturnus stara, Turdela drosel, Turdus prachuogel, Merula am-bla, Fafianus fasluon, Grus chranich, Pavo phaue, Anas ente, Fur-farius dorndrel, Sparalus basel-buon, Attagen birchuon, Strucio struz, Passer sperch. Rinoceros einborn, Camelus (Elephas) ol-bent, Ursus urn, Bubalus wisinlh, Alx elha, Aper eber, Cervus birz, Hinnulus bintkalph, Capra geiz, Linx lubs, Lupus wolf, Le-pus baso, Vulpes uoza, Martarus

imperitis Librariis ex Xpi defor-matum fuisse, ut sit: *Xpi myrrham post sabbatum quaedam* (Mulieres) vebebant corpori; is enim mos Christi nomen exprimendi ita medio aevo invaluit, ut in Codicis Indi-cibus alphabeticis nomen istud ple-rumque non in C. sed in X. quae-rendum fit.

Pag. ult. dupli column extab-ant Avium, Quadrupedum et Arborum nomina Verficulis inclu-sa, sed enim ita detrita et evanida sunt hodie, ut non nisi vestigia le-gere liceat. Initium erat:

marder, Miga berm, Castor pi-ber, Mustela wijsa, Glis eymus uel pilch, Spirialis eichhorn. Ficus fischboum, Laurus lorboum, Popu-lus albere, Prunus pfruomboum, Malus afpholter, Cerasus chers-boum, Abies tanna, Picea foraba, Pinus chien, Pirus pirboum, Escu-lus sperboum, Platanus ahorn, Quercus eich, Fraxinus affach, Tiilia linth, Fagus buocha, Acer ma-zolter, Castanea chestenboum, Tremula (Populus) aspa, Taxus iba, Salix salaha.

CCXXX.

Codex membraneus lat. Sec. R. 3177
XIV. Folior. 44. 8. charactere
luculento exaratus, minioque illu-stratus aliud Exemplum est Operis Paschalis Coel. Sedulii tacito Au-toris nomine inscriptum: *Incipit Prefacio sacri operis ueteris et noui testamenti. Ex hoc itidem Exemplo, quamvis nec ipsum*
men-